

Yargıtay CGK E.2024/32 K.2026/41 (21.01.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2024/32 E. , 2026/41 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 1. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Ağır Ceza

SAYISI : 186-215

I. HUKUKİ SÜREÇ

Suçta sürüklenen çocuğun mağdur ...'e yönelik teşebbüs aşamasında kalan kasten öldürme suçundan 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 223/2-e maddesi uyarınca beraatine, mağdur ...'a yönelik teşebbüs aşamasında kalan kasten öldürme suçundan ise 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 81/1, 35/2, 29, 31/3, 62/1, 51/1-3 ve 63. maddeleri uyarınca, 2 yıl 9 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, hapis cezasının ertelenmesine ve mahsuba ilişkin Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesince verilen 16.12.2014 tarihli ve 135-202 sayılı hükümlerden; mağdur ...'a yönelik teşebbüs aşamasında kalan kasten öldürme suçundan kurulan hükmün suça sürüklenen çocuk müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 1. Ceza Dairesince 28.12.2017 tarih ve 3556-5352 sayı ile; suç niteliğinin kasten yaralama olduğu, mağdur ...'tan yönelen haksız tahrik bulunmaması nedeniyle haksız tahrik hükmünün uygulama şartlarının oluşmadığı ve TCK'nın 53. maddesi uygulamasının yeniden değerlendirilmesi gerektiği, kabule göre de; "1- Hükmün gerekçesinde suça sürüklenen çocuk ...'in, mağdur ...'i bıçakla yaraladığından bahsedilmesine rağmen, kararda ...'in mağdur ...'ı öldürmeye teşebbüs suçundan cezalandırılmasına karar verilerek hükmün karıştırılması,"

2- Mağdur ...'ın rapor içeriği bütün olarak değerlendirilip, netice yaralardan TCK'nun 37. maddesi uyarınca, her iki sanığında ortak sorumluluğunun bulunduğu halde sanıklar hakkında TCK'nın 35. maddesi uygulanması sırasında farklı değerlendirmelerin yapılması," isabetsizliklerinden bozulmasına karar verilmiştir.

Bozmaya uyan Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesince 05.06.2018 tarih ve 65-293 sayı ile suça sürüklenen çocuğun mağdur ...'a yönelik eyleminin kasten yaralama suçunu oluşturduğu kabul edilerek bu suçtan TCK'nın 86/1, 86/3-e, 87/1-d, 31/3, 62/1 ve 51/1-3 maddeleri uyarınca, 2 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına ve hapis cezasının ertelenmesine karar verilmiştir.

Bu hükmün suça sürüklenen çocuk müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 1. Ceza Dairesince 03.04.2019 tarih ve 661-2051 sayı ile; "Doğum tarihi 29.07.1997 olan suça sürüklenen çocuk ...'ün on sekiz yaşını tamamladığı gözetilmeden, bozma sonrası tüm duruşmaların kapalı yapılması suretiyle CMK'nın 182/1. maddesine davranılması," isabetsizliğinden hükmün sair yönleri incelenmeksizin bozulmasına karar verilmiştir.

Bozmaya uyan Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesince 19.09.2019 tarih ve 243-359 sayı ile; suça sürüklenen çocuğun kasten yaralama suçundan önceki hüküm gibi mahkûmiyetine karar verilmiştir.

Bu hükmün suça sürüklenen çocuk müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 1. Ceza Dairesince 31.03.2021 tarih ve 4689-5681 sayı ile; "a) Gerekçeli

karar başlığında suç tarihi olan 08.06.2014 yerine 06.06.2014 yazılması,

b) Bozma sonrası yapılan yargılamada; 5237 sayılı TCK'nin 86/1, 86/3-e, 87/1-d, 871-son maddeleri gereğince alt sınırı beş yıldan az olmayan hapis cezasını gerektiren yaralama suçundan yargılanan suça sürüklenen çocuğun duruşmada hazır bulundurulması, bunun mümkün olmaması durumunda ise SEGBİS sistemi aracılığıyla savunmasının alınması gerektiği gözetilmeden; talimat yoluyla savunmasının alınması ve yokluğunda yargılamaya devam edilerek hüküm kurulması suretiyle 5271 sayılı CMK'nın 193. ve 196. maddelerine aykırı davranılması,

c) Suça sürüklenen çocuğun, sanıkla birlikte ve iştirak iradesi içerisinde gerçekleştirdiği yaralama eylemi neticesinde, mağdur ...'i yaşamını tehlikeye sokacak şekilde yaralandığı aynı zamanda hayat fonksiyonlarını hafif (1.) derecede etkileyen kemik kırığının meydana geldiği olayda, birden fazla nitelikli hal ihlaline neden olan suça sürüklenen çocuk hakkında TCK'nin 86/1. maddesince temel cezaya hükmedilirken meydana gelen zararın ağırlığı ve kastının yoğunluğu da dikkate alınarak TCK'nın 61. maddesindeki ölçütler ve TCK'nın 3. maddesindeki cezada orantılılık ilkesi gözetilerek sonuca etkili olacak şekilde alt sınırdan uzaklaştırılması gerektiğinin gözetilmemesi,

d) Mağdurların ve tanıkların soruşturma beyanlarına, mağdur ...'in doktor raporu içeriğine göre; suça sürüklenen çocuk ...'in sanık ... ile birlikte fiil üzerinde hakimiyet kurarak, fikir ve eylem birliği içinde mağdur ...'i yaraladıklarının anlaşılmasına ve hükmün gerekçesinin de bu yönde olmasına rağmen, hüküm fıkrasında yaralama eyleminin mağdur ...'a karşı olduğu belirtilmek suretiyle hüküm fıkrası ile gerekçe arasında çelişkiye neden olunması,

e) Oluşa ve tüm dosya içeriğine göre, mağdurun suça sürüklenen çocuğa ve babası olan sanığa küfretmesi nedeniyle suça sürüklenen çocuğun üzerine atılı suçu işlediğinin anlaşıldığı olayda, suça sürüklenen çocuk lehine TCK'nın 29. maddesi gereğince asgari oranda haksız tahrik indirimi uygulanması gerektiğinin gözetilmemesi,

f) Suça sürüklenen çocuk hakkında 5237 sayılı TCK'nin 86/1, 87/3-e, 87/1-d maddeleri uyarınca belirlenen cezanın TCK'nin 87/1-son maddesi uyarınca 5 yıla çıkarılması gerekirken, yazılı şekilde uygulama yapılması suretiyle eksik ceza tayini,

g) Kabule göre de; suça sürüklenen çocuk hakkında 5237 sayılı TCK'nin 86/1. maddesi uyarınca belirlenen 1 yıl 6 ay hapis cezası üzerinden TCK'nın 86/3-e maddesi gereğince (1/2) oranında artırım yapıldığında 1 yıl 15 ay hapis cezası yerine 2 yıl 3 ay hapis cezasına hükmolunması, devamla TCK'nın 87/1-d maddesi gereğince bir kat artırım yapıldığında 2 yıl 30 ay hapis cezası yerine 4 yıl 6 ay hapis cezasına hükmolunması," isabetsizliklerinden aleyhe temyiz bulunmaması nedeniyle CMUK'nın 326. maddesinin son fıkrası uyarınca ceza miktarı yönünden suça sürüklenen çocuğun kazanılmış hakkının korunması suretiyle bozulmasına karar verilmiştir.

Bozmaya uyan Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesince 28.09.2021 tarih ve 186-215 sayı ile; suça sürüklenen çocuğun kasten yaralama suçundan TCK'nın 86/1, 86/3-e, 87/1-d, 29, 31/3, 62/1. maddeleri uyarınca 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına, cezasının 5271 sayılı CMK'nın 283/1. maddesi uyarınca 2 yıl 6 ay hapis cezası olarak infazına karar verilmiştir.

Bu hükmün suça sürüklenen çocuk müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 1. Ceza Dairesince 22.03.2023 tarih ve 12203-1215 sayı ile; "1- Suça sürüklenen çocuğun eylemi neticesinde mağdurun hayati tehlike geçirdiği ve buna göre uygulama yapıldığı halde, gerekçeli kararda mağdur ...'in hayati tehlike geçirmediği yazılmak suretiyle çelişkiye neden olunması, mahallinde düzeltilmesi mümkün yazım hatası olduğundan bozma nedeni yapılmamıştır.

2- Suça sürüklenen çocuk hakkında kazanılmış hakkı gereği infaz edilecek ceza miktarı belirlenirken uygulama maddesi olarak 1412 sayılı Kanun'un 326 ncı maddesinin son fıkrası yerine 5271 sayılı Kanun'un 283 üncü maddesinin birinci fıkrasının yazılması, mahallinde düzeltilmesi mümkün yazım hatası olduğundan bozma nedeni yapılmamıştır." şeklindeki eleştirilerle onanmasına karar verilmiş;

Daire Başkan Vekili ... ve Daire Üyesi ...; suça sürüklenen çocuk hakkında hükmolunan hapis cezasının kazanılmış hak nedeniyle ertelenmesi gerektiği düşüncesiyle karşı oy kullanmışlardır.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 18.05.2023 tarih ve 130069 sayı ile; " ... Suça sürüklenen çocuk ... hakkında neticesi sebebiyle kasten yaralama suçundan bozma öncesi verilen 2 yıl 6 ay hapis cezası ile bu cezanın TCK'nın 51. maddesi gereğince ertelenmesi kararının da aleyhe temyiz bulunmadığından, aleyhe değiştirememe yasağı kapsamında kazanılmış hak oluşturduğu halde bozmadan sonra hükmedilen 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezasının 5271 sayılı CMK'nın 283/1 maddesine göre 2 yıl 6 ay hapis cezası olarak infazına karar verildiği halde kazanılmış hak olmasına rağmen TCK'nın 51/1. maddesi gereğince cezanın ertelenmesine karar verilmemesi usul ve yasaya aykırı olduğu" görüşüyle itiraz yoluna başvurmuştur.

CMK'nın 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 1. Ceza Dairesince 29.11.2023 tarih, 4372-7341 sayı ve oy çokluğuyla; itiraz nedenlerinin yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIK KONUSU VE ÖN SORUN

Özel Daire çoğunluğu ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; Yerel Mahkemece verilen ve yalnız suça sürüklenen çocuk müdafii tarafından temyiz edilen 2 yıl 6 ay hapis cezasının ertelenmesine ilişkin hükmün Özel Dairece bozulmasından sonra hükmolunan 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezasının, aleyhe değiştirme yasağı nedeniyle 2 yıl 6 ay hapis cezası olarak infazına karar verilmekle beraber cezanın ertelenmemesinin 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 5320 sayılı Kanun'un 8. maddesi gereğince karar tarihi itibarıyla uygulanması gereken 326/son maddesine aykırı olup olmadığının belirlenmesine ilişkin ise de,

Yargıtay İç Yönetmeliği'nin 27. maddesi uyarınca öncelikle; suça sürüklenen çocuk ... hakkında mağdur ...'a yönelik eylemi nedeniyle açılan davada yapılan yargılama sonucunda 16.12.2014 tarihli ve 135-202 sayılı kararla beraat hükmü verilmiş olması ve bu hükmün temyiz edilmeksizin kesinleşmesi karşısında, itiraza konu olan ve Özel Dairece onanmasına karar verilen mahkûmiyet hükmünün hukuki değerden yoksun olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.

IV. ÖN SORUNA İLİŞKİN BİLGİLER

İncelenen dosya kapsamından;

Kırşehir Cumhuriyet Başsavcılığının 18.09.2014 tarihli ve 1304-68 sayılı iddianamesiyle; suça sürüklenen çocuk ...'ün, mağdurlar ... ve ...'a yönelik teşebbüs aşamasında kalan kasten öldürme suçunu işlediği iddiasıyla kamu davası açıldığı,

Yargılamanın yapıldığı Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesince 16.12.2014 tarih ve 135-202 sayı ile; suça sürüklenen çocuk ...'ün mağdur ...'a yönelik teşebbüs aşamasında kalan kasten öldürme suçundan beraatine, mağdur ...'a yönelik teşebbüs aşamasında kalan kasten öldürme suçundan ise mahkûmiyetine karar verildiği,

Suça sürüklenen çocuğun mağdur ...'e yönelik eylemi dolayısıyla açılan davada verilen beraat hükmünün temyiz edilmediği ve 21.05.2015 tarihinde kesinleştiği,

Suça sürüklenen çocuğun, mağdur ...'a yönelik eylemi nedeniyle verilen mahkûmiyet hükmünün ise suça sürüklenen çocuk müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 1. Ceza Dairesince incelendiği, hükmün 28.11.2017, 03.04.2019... 3.2021 tarihlerinde üç kez bozulduktan sonra 22.03.2023 tarihinde eleştirilerek onanmasına karar verildiği,

Anlaşılmaktadır.

V. GEREKÇE

A. Ön Sorun Konusuna İlişkin Açıklamalar

Ceza muhakemesi yapılabilmesi için birtakım olmazsa olmaz (sine qua non) şartlar bulunmaktadır. Bu bağlamda, muhakeme yapılabilmesinin şartlarından birisi de Non bis in idem olarak ifade edilen, aynı fiilden dolayı verilmiş bir hükmün veya açılmış bir davanın bulunmamasıdır. Bu hâlde, bir kamu davasının görülebilmesi veya davaya devam edilebilmesi için olumsuz anlamda bir dava şartı söz konusudur.

Kanunlarda açıkça yazılı olmamakla birlikte uygulamada yeri bulunan ve bir hukuk normu olarak doktrinde de kabul edilen Non bis in idem ilkesi, CMUK'un 253. maddesinin üçüncü fıkrasında; "Aynı konuda, aynı sanık için evvelce verilmiş bir hüküm veya açılmış bir dava var ise davanın reddine karar verilir.", CMK'nın 'Duruşmanın sona ermesi ve hüküm' başlıklı 223. maddesinin yedinci fıkrasında ise; "Aynı fiil nedeniyle, aynı sanık için önceden verilmiş bir hüküm veya açılmış bir dava varsa davanın reddine karar verilir." şeklinde düzenlenmiştir. Bu düzenlemelerden anlaşılabileceği üzere, aynı fiil nedeniyle, aynı sanık hakkında önceden verilmiş bir hüküm veya açılmış bir dava varsa, sonradan açılmış olan davanın reddine karar verilecektir.

Non bis in idem ilkesine uluslararası sözleşmelerde de yer verilmiş olup konu, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinin 7 Numaralı Ek Protokolü'nün "Aynı suçtan iki kez yargılanmama ve cezalandırılmama hakkı" başlıklı 4. maddesinin ilk fıkrasında; "Hiç kimse bir devletin ceza yargılaması usulüne ve yasaya uygun olarak kesin bir hükümle mahkûm edildiği ya da beraat ettiği bir suçtan dolayı aynı devletin yargısal yetkisi altındaki yargılama usulleri çerçevesinde yeniden yargılanamaz veya mahkûm edilemez." şeklinde ifade edilmiştir.

Bir fiilden dolayı yargılanan kişinin aynı fiil nedeniyle tekrar yargılanmayacağını bilmesi kişi için bir güvence olup bu güvence hukuk devleti olmanın bir gereğidir. Dolayısıyla bu güvencenin hayata geçirilebilmesi için, aynı fiil nedeniyle, aynı sanık hakkında önceden verilmiş bir hüküm veya açılmış bir dava bulunduğunun tespiti hâlinde davanın reddine karar verilmesi gerekmektedir. Bu durum, aynı fiil nedeniyle, aynı sanık için önceden verilmiş bir hüküm bulunduğu ve bu hükmün kesinleştiğinin anlaşıldığı hâllerde ise kesin hükmün otoritesinin sağlanması ve aynı eylem nedeniyle iki farklı karar verilmek suretiyle çelişkiye neden olunmasının engellenmesi bakımından da önem arz etmektedir.

B. Ön Soruna İlişkin Hukuki Değerlendirme

Kırşehir Cumhuriyet Başsavcılığınca 18.09.2014 tarihli ve 1304-68 sayılı iddianame ile suça sürüklenen çocuk hakkında mağdurlar ... ve ...'a yönelik teşebbüs aşamasında kalan kasten öldürme suçunu işlediği iddiasıyla kamu davası açıldığı, yargılamanın yapıldığı Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesince 16.12.2014 tarih ve 135-202 sayı ile; suça sürüklenen çocuğu mağdur ...'e yönelik teşebbüs aşamasında kalan kasten öldürme suçundan beraatine, mağdur ...'a yönelik teşebbüs aşamasında kalan kasten öldürme suçundan ise mahkûmiyetine karar verildiği, suça sürüklenen çocuk hakkında mağdur ...'e yönelik eylemi nedeniyle açılan davada verilen beraat hükmünün temyiz edilmediği ve hükmün 21.05.2015 tarihinde

kesinleştiği anlaşılan dosyada;

Suçta sürüklenen çocuk hakkında mağdur ...'e yönelik eylemi nedeniyle verilen beraat hükmünün kesinleşmesinden sonra Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesinin 28.09.2021 tarihli ve 186-215 sayılı kararı ile suça sürüklenen çocuğun aynı mağdura yönelik aynı eylemi nedeniyle bu kez mahkûmiyet hükmü kurulmuş olmasının; 1412 sayılı CMUK'nın 2 53... sayılı CMK'nın 223. maddelerindeki düzenlemeler ile Non bis in idem ilkesi olarak da bilinen ve kimsenin bir devletin ceza yargılaması usulüne ve yasaya uygun olarak kesin bir hükümle mahkûm edildiği ya da beraat ettiği bir suçtan dolayı aynı devletin yargısal yetkisi altındaki yargılama usulleri çerçevesinde yeniden yargılanamayacağı veya mahkûm edilemeyeceğine ilişkin evrensel hukuk ilkesine de aykırılık oluşturduğu, bu nedenle hukuki değerden yoksun olduğu kabul edilmelidir.

Bu itibarla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının değişik gerekçeyle kabulüne, Yargıtay 1. Ceza Dairesinin 22.03.2023 tarihli ve 12203-1215 sayılı onama kararının suça sürüklenen çocuk ... hakkında mağdur ...'a yönelik eylemi nedeniyle kurulan hüküm yönünden kaldırılmasına, Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesinin 28.09.2021 tarihli ve 186-215 sayılı mahkûmiyet hükmünün, aynı davadan daha önce verilmiş ve kesinleşmiş bir hüküm bulunması nedeniyle hukuki değerden yoksun olduğunun tespitine karar verilmelidir.

Ulaşılan sonuç karşısında asıl uyuşmazlık konusu değerlendirilmemiştir.

VI. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının DEĞİŞİK GEREKÇEYLE KABULÜNE,

2- Yargıtay 1. Ceza Dairesinin 22.03.2023 tarihli ve 12203-1215 sayılı onama kararının, suça sürüklenen çocuk ... hakkında mağdur ...'a yönelik eylemi nedeniyle kurulan hüküm yönünden KALDIRILMASINA,

3- Suça sürüklenen çocuk ... hakkında mağdur ...'a yönelik eylemi nedeniyle Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesinin 28.09.2021 tarihli ve 186-215 sayılı mahkûmiyet hükmünün; suça sürüklenen çocuk ... hakkında mağdur ...'a yönelik eylemi nedeniyle açılan davada yapılan yargılama sonucunda 16.12.2014 tarihli ve 135-202 sayılı kararla beraat hükmü verilmiş olması ve bu hükmün temyiz edilmeksizin kesinleşmesi karşısında, itiraza konu olan ve Özel Dairece onanmasına karar verilen, suça sürüklenen çocuğun aynı mağdura yönelik aynı eylemi nedeniyle verilen mahkûmiyet hükmünün HUKUKİ DEĞERDEN YOKSUN OLDUĞUNUN TESPİTİNE,

4- Dosyanın, mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 21.01.2026 tarihinde yapılan müzakerede oy birliğiyle karar verildi.